

Βρυξέλλες, 15 Ιουνίου 2026
(OR. en)

10587/26

Διοργανικός φάκελος:
2026/0153 (NLE)

FISC 223
ECOFIN 821
ENER 402

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	15 Ιουνίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 285 final
Θέμα:	Πρόταση ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ με την οποία επιτρέπεται στην Κροατία να εφαρμόσει μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και στην αμόλυβδη βενζίνη που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 15.6.2026
COM(2026) 285 final

2026/0153 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Κροατία να εφαρμόσει μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και στην αμόλυβδη βενζίνη που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η φορολογία των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ένωση διέπεται από την οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας¹ (στο εξής: «οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας» ή «οδηγία»).

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 της οδηγίας, εκτός από τις διατάξεις που θεσπίζονται ειδικότερα στα άρθρα 5, 15 και 17, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις του επιπέδου φορολογίας για λόγους ειδικής πολιτικής.

Με επιστολή της 2ας Απριλίου 2026, οι κροατικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή για την πρόθεσή τους να υποβάλουν αίτηση άδειας για την εφαρμογή προσωρινής μείωσης των εθνικών φορολογικών συντελεστών για την αμόλυβδη βενζίνη και το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων, χαμηλότερων από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που καθορίζονται στο άρθρο 7 και στον πίνακα Α του παραρτήματος Ι της οδηγίας.

Με ηλεκτρονικά μηνύματα της 29ης Απριλίου 2026 και της 7ης Μαΐου 2026, οι κροατικές αρχές απάντησαν σε αιτήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παροχή συμπληρωματικών πληροφοριών.

Η αιτούμενη μείωση είναι 0,2195 EUR ανά λίτρο για την αμόλυβδη βενζίνη και 0,225 EUR ανά λίτρο για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων.

Η αιτούμενη περίοδος ισχύος είναι 6 μήνες και αρχίζει μόλις εκδοθεί η απόφαση από το Συμβούλιο, δηλαδή εντός του μέγιστου διαστήματος που επιτρέπεται βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 2 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας.

Σύμφωνα με τις κροατικές αρχές, στόχος του μέτρου είναι η ελάφρυνση των υψηλών τιμών λιανικής πώλησης πετρελαίου εσωτερικής καύσης και βενζίνης στη χώρα, οι οποίες προκύπτουν από τις πρόσφατες γεωπολιτικές εξελίξεις και επηρεάζουν άμεσα τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις.

Ως απάντηση στην ενεργειακή κρίση του 2022, η οποία προκλήθηκε από τον πόλεμο στην Ουκρανία, χορηγήθηκαν στα κράτη μέλη τρεις παρεκκλίσεις από την οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας, με στόχο τον μετριασμό των υψηλών τιμών λιανικής πώλησης των καυσίμων που προέκυψαν από τις γεωπολιτικές εξελίξεις της περιόδου εκείνης και επηρέασαν άμεσα τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις².

Στα συμπεράσματά του της 19ης Μαρτίου 2026, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογράμμισε ότι η ενεργειακή μετάβαση παραμένει η πλέον αποτελεσματική στρατηγική για την επίτευξη της στρατηγικής αυτονομίας της Ευρώπης, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, τη διαρθρωτική

¹ EE L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

² Εκτελεστική απόφαση (EE) 2022/1843 του Συμβουλίου, εκτελεστική απόφαση (EE) 2022/1662 του Συμβουλίου, εκτελεστική απόφαση (EE) 2023/1197 του Συμβουλίου.

μείωση των τιμών της ενέργειας και την παροχή της καθαρής, άφθονης και εγχώριας ενέργειας που θα αποτελέσει το καύσιμο για την οικονομία του μέλλοντος.

Ταυτόχρονα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε ότι απαιτούνται στοχευμένες λύσεις βραχυπρόθεσμα για τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη της τεχνολογικής ουδετερότητας και των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών, της ιδιαίτερης έκθεσης ορισμένων βιομηχανικών τομέων στον κίνδυνο μετεγκατάστασης και της ανάγκης βελτίωσης των συνθηκών για ενεργοβόρους καινοτόμους τομείς, χωρίς να υπονομεύονται η προβλεψιμότητα και οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να παρουσιάσει χωρίς καθυστέρηση μια εργαλειοθήκη στοχευμένων προσωρινών μέτρων για την αντιμετώπιση των πρόσφατων απότομων αυξήσεων των τιμών των εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων λόγω της κρίσης στη Μέση Ανατολή. Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου παρέχουν πολιτική καθοδήγηση από τα κράτη μέλη και συνιστούν πολιτική εντολή για τη θέσπιση δημοσιονομικών μέτρων με τα οποία λαμβάνονται υπόψη οι ζητούμενες δυνατότητες ευελιξίας. Τα εν λόγω συμπεράσματα υποστηρίζουν σαφώς την πλήρη αξιοποίηση των παρεκκλίσεων και των δυνατοτήτων ευελιξίας που προβλέπονται στην οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της θέσπισης προσωρινών μειωμένων συντελεστών, οι οποίοι συνδέονται προσεκτικά με τις έκτακτες περιστάσεις και τους στόχους της οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας.

Οι στόχοι των μέτρων αυτών θα είναι να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη να αναπτύξουν στοχευμένες και προσωρινές λύσεις για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων των τρεχουσών ενεργειακών κρίσεων στις τιμές. Οι εν λόγω λύσεις είναι αναγκαίες βραχυπρόθεσμα για τη διασφάλιση οικονομικά προσιτής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη της τεχνολογικής ουδετερότητας και των ειδικών καταστάσεων των κρατών μελών, της ιδιαίτερης έκθεσης ορισμένων βιομηχανικών τομέων στον κίνδυνο μετεγκατάστασης και της ανάγκης βελτίωσης των συνθηκών για ενεργοβόρους καινοτόμους τομείς, χωρίς να υπονομεύονται η προβλεψιμότητα και οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού.

Από την έναρξη της σύγκρουσης στις 28 Φεβρουαρίου 2026 και την επακόλουθη διατάραξη στα Στενά του Ορμούζ, η τιμή του πετρελαίου (Brent) αυξήθηκε από περίπου 60 EUR/βαρέλι σε πάνω από 90 EUR/βαρέλι³. Μετά από αυτήν την αύξηση των τιμών, οι μέσες τιμές των καυσίμων στην Κροατία καταγράφηκαν ως εξής⁴:

	Βενζίνη (Super 95)	Πετρέλαιο εσωτερικής καύσης
30/3/26	€1,68	€1,88
23/3/26	€1,57	€1,69
16/3/26	€1,55	€1,67
9/3/26	€1,50	€1,54
2/3/26	€1,48	€1,51
23/2/26	€1,47	€1,49
16/2/26	€1,46	€1,50

³ ΓΔ ENER, Weekly oil bulletin, 2 Απριλίου 2026, https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_en?prefLang=el.

⁴ ΓΔ ENER, Weekly oil bulletin, 2 Απριλίου 2026, https://energy.ec.europa.eu/data-and-analysis/weekly-oil-bulletin_en?prefLang=el.

Όσον αφορά την εξέλιξη των τιμών του πετρελαίου κατά την περίοδο της εν λόγω παρέκκλισης, αναμένεται να παραμείνουν υψηλές. Μετά από αυτήν την περίοδο, οι προσδοκίες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη διάρκεια της σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή και από τη διατάραξη στα Στενά του Ορμούζ.

Οι τιμές του πετρελαίου αναμένεται να παραμείνουν υψηλές ενόσω διαρκούν η σύγκρουση και η διατάραξη στα Στενά του Ορμούζ. Οι τιμές των καυσίμων ακολουθούν τη δυναμική της τιμής του αργού πετρελαίου με καθυστέρηση μίας ή δύο εβδομάδων, ωστόσο οι τιμές της βενζίνης τείνουν να αντιδρούν λιγότερο άμεσα στις μεταβολές των τιμών του πετρελαίου, ενώ το ντίζελ και τα καύσιμα αεριοθετημένων που εισάγει η ΕΕ τείνουν να παρουσιάζουν μεγαλύτερη αστάθεια από τις τιμές του αργού πετρελαίου.

Ο παγκόσμιος χαρακτήρας των τιμών του πετρελαίου και η περιορισμένη επιρροή των κρατών μελών στις τιμές αυτές καθιστούν την εν λόγω κρίση εξωγενή. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ θα υπόκεινται σε παρόμοιες παγκόσμιες τιμές για τα ενεργειακά προϊόντα. Ωστόσο, η ικανότητα αντιμετώπισης των αυξήσεων των τιμών θα διαφέρει σημαντικά, για παράδειγμα ανάλογα με το εισόδημα, τον τρόπο μεταφοράς, την πηγή θέρμανσης και την ενεργειακή απόδοση των κατοικιών. Ως εκ τούτου, οι επιπτώσεις των αυξήσεων των τιμών θα είναι ασύμμετρες. Επιπλέον, τα νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος τείνουν να δαπανούν μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους για κατανάλωση, αντί για επενδύσεις ή αποταμιεύσεις. Συνεπώς, οι αυξήσεις των τιμών κατανάλωσης είναι πιο επιβαρυντικές για τα νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος.

Από την έναρξη του πολέμου στις 28 Φεβρουαρίου 2022 και την επακόλουθη αύξηση των τιμών της ενέργειας, η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Κροατίας ενέκρινε, στις 10 Μαρτίου 2022, τροποποίηση του κανονισμού σχετικά με τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για την ενέργεια και την ηλεκτρική ενέργεια, με στόχο τον μετριασμό της αύξησης των τιμών λιανικής πώλησης των ενεργειακών προϊόντων. Η εν λόγω τροποποίηση μείωσε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων κατά 0,02 EUR ανά λίτρο.

Ταυτόχρονα, μέσω του κανονισμού για τον καθορισμό της μέγιστης τιμής λιανικής πώλησης των προϊόντων πετρελαίου, η κυβέρνηση θέσπισε ανώτατο όριο για τις τιμές λιανικής πώλησης των ενεργειακών προϊόντων περιορίζοντας τα εμπορικά περιθώρια και καθορίζοντας ανώτατο περιθώριο κέρδους για τις επιχειρήσεις ενέργειας ύψους 0,1735 EUR ανά λίτρο τόσο για την αμόλυβδη βενζίνη όσο και για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων.

Καθώς ο πόλεμος συνεχίστηκε και οι τιμές της ενέργειας στη διεθνή αγορά αυξήθηκαν περαιτέρω, η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Κροατίας ενέκρινε, στις 24 Μαρτίου 2022, δεύτερη τροποποίηση του κανονισμού για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης για την ενέργεια και την ηλεκτρική ενέργεια. Η εν λόγω τροποποίηση μείωσε τον ειδικό φόρο κατανάλωσης κατά 0,06 EUR ανά λίτρο στην αμόλυβδη βενζίνη και κατά 0,07613 EUR ανά λίτρο στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων.

Επιπλέον, τα περιθώρια κέρδους για τις επιχειρήσεις ενέργειας μειώθηκαν περαιτέρω σε 0,1545 EUR ανά λίτρο για την αμόλυβδη βενζίνη και σε 0,1245 EUR ανά λίτρο για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων.

Παρά τα παραπάνω μέτρα, οι τιμές λιανικής πώλησης των ενεργειακών προϊόντων παραμένουν σημαντικά υψηλότερες από εκείνες που παρατηρούνταν πριν από την έναρξη του πολέμου στη Μέση Ανατολή. Από τις 24 Μαρτίου 2022, η τιμή λιανικής πώλησης της αμόλυβδης βενζίνης ήταν κατά 12 % υψηλότερη σε σύγκριση με τις 24 Φεβρουαρίου 2022

(δηλαδή πριν από την έναρξη της σύγκρουσης), ενώ η τιμή λιανικής πώλησης του ντίζελ ήταν κατά 19 % υψηλότερη κατά την ίδια περίοδο.

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω τροποποιήσεων, ο ειδικός φόρος κατανάλωσης που εφαρμόζεται επί του παρόντος στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης το οποίο χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρα έχει φτάσει στο ελάχιστο επίπεδο που προβλέπεται από το δίκαιο της ΕΕ. Κατά συνέπεια, η κυβέρνηση της Δημοκρατίας της Κροατίας δεν έχει πλέον περιθώριο να μειώσει περαιτέρω τις τιμές λιανικής πώλησης μέσω πρόσθετων μειώσεων του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρα, ενώ για την αμόλυβδη βενζίνη εξακολουθεί να υπάρχει περιθώριο περαιτέρω μείωσης, το οποίο ανέρχεται σε 0,09331 EUR ανά λίτρο.

Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το 2025 οι ποσότητες ενεργειακών προϊόντων που τέθηκαν σε ανάλωση για την πρόωση στη Δημοκρατία της Κροατίας αποτελούνταν κυρίως από καύσιμο ντίζελ, το οποίο αντιπροσώπευε το 77 % της συνολικής κατανάλωσης. Αυτό αναδεικνύει τον ιδιαίτερα σημαντικό αντίκτυπο των λιανικών τιμών του ντίζελ στην κοινωνική και οικονομική κατάσταση των πολιτών, καθώς και στη λειτουργία της οικονομίας.

Λόγω των ιδιαίτερων γεωγραφικών χαρακτηριστικών της και της ανεπαρκούς ανάπτυξης των σιδηροδρομικών υποδομών, η Δημοκρατία της Κροατίας εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις οδικές μεταφορές τόσο επιβατών όσο και εμπορευμάτων, καθώς και από τη χρήση ιδιωτικών αυτοκινήτων και λεωφορείων για καθημερινές μετακινήσεις.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το άρθρο 19 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Εκτός από τις διατάξεις που περιλαμβάνονται στα προηγούμενα άρθρα και ειδικότερα στα άρθρα 5, 15 και 17, το Συμβούλιο αποφασίζοντας ομόφωνα μετά από πρόταση της Επιτροπής μπορεί να επιτρέψει σε ένα κράτος μέλος να θεσπίσει περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις για λόγους ειδικής πολιτικής.»

Μέσω της εν λόγω μείωσης φόρου, οι κροατικές αρχές προτίθενται να μετριάσουν τις υψηλές τιμές λιανικής πώλησης των καυσίμων μεταφοράς, του πετρελαίου εσωτερικής καύσης και της βενζίνης που προκλήθηκαν από τη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή και, τελικά, να επιδιώξουν τον στόχο της μείωσης των κοινωνικών και οικονομικών επιπτώσεων της τρέχουσας γεωπολιτικής κατάστασης που επηρεάζει τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις.

Αυτές οι μειώσεις φόρων θα οδηγήσουν σε μια κατάσταση κατά την οποία οι δικαιούχοι θα επιβαρύνονται με εθνικούς συντελεστές, οι οποίοι μπορεί να είναι χαμηλότεροι από τους ελάχιστους φορολογικούς συντελεστές της ΕΕ βάσει της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας, γεγονός που αιτιολογεί την υπό συζήτηση άδεια. Η εν λόγω προσέγγιση μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη των δεδηλωμένων στόχων πολιτικής.

Η δυνατότητα θέσπισης της εν λόγω φορολογικής μείωσης είναι δυνατόν να προβλέπεται δυνάμει του άρθρου 19 της οδηγίας, δεδομένου ότι σκοπός της είναι να επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις για λόγους ειδικής πολιτικής.

Η περιορισμένη περίοδος ισχύος της άδειας, 6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου, βρίσκεται εντός του μέγιστου διαστήματος που

επιτρέπεται βάσει του άρθρου 19 παράγραφος 2 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας, με δυνατότητα παράτασης.

Τέλος, η φορολογική μείωση δεν είναι σωρευτική με οποιεσδήποτε άλλες φορολογικές ελαφρύνσεις.

Υπό τις συνθήκες αυτές, φαίνεται σκόπιμο να χορηγηθεί η άδεια για την αιτούμενη περίοδο.

Ταυτόχρονα, οι μη στοχευμένες φορολογικές μειώσεις συνεπάγονται σημαντικό δημοσιονομικό κόστος και τείνουν να αυξάνουν τη ζήτηση ορυκτών καυσίμων, επιδεινώνοντας έτσι την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Ως εκ τούτου, το μέτρο θα πρέπει να παραμείνει αυστηρά περιορισμένο χρονικά και θα πρέπει να αξιολογηθεί ο αναμενόμενος αντίκτυπός του στη ζήτηση ορυκτών καυσίμων, καθώς και το δημοσιονομικό κόστος του. Όπου απαιτείται, θα πρέπει να λαμβάνονται αντισταθμιστικά μέτρα.

Κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις

Η προσωρινή μείωση φόρου που ζήτησαν οι κροατικές αρχές θα είναι χαμηλότερη από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας των καυσίμων μεταφοράς, όπως ορίζονται στο άρθρο 7 και στον πίνακα Α του παραρτήματος Ι της οδηγίας, κατά 0,2195 EUR ανά λίτρο για την αμόλυβδη βενζίνη και κατά 0,2250 EUR ανά λίτρο για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων.

Η παρούσα πρόταση δεν θίγει τυχόν εκτίμηση του κροατικού μέτρου βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Επιπλέον, η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου δεν προδικάζει την υποχρέωση του κράτους μέλους να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

• Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Κάθε σχέδιο παρέκκλισης βάσει του άρθρου 19 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας πρέπει να εξετάζεται από την Επιτροπή λαμβανομένων υπόψη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς, της ανάγκης διασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού και των ενωσιακών πολιτικών για την υγεία, το περιβάλλον, την ενέργεια και τις μεταφορές.

Σύμφωνα με τις κροατικές αρχές, η προβλεπόμενη μείωση φόρου αναμένεται να ελαφρύνει εν μέρει την κοινωνική και οικονομική επιβάρυνση του κροατικού πληθυσμού λόγω της πρόσφατης αύξησης των τιμών των καυσίμων μεταφοράς που προέκυψε μεταξύ άλλων λόγω της σύγκρουσης στο Ιράν και της διατάραξης στα Στενά του Ορμούζ.

Ως αποτέλεσμα αυτής της έκτακτης κατάστασης, το παρόν προσωρινό μέτρο δεν είναι πιθανό να επηρεάσει τις ενδοενωσιακές συναλλαγές. Συνολικά, το μέτρο αυτό φαίνεται αποδεκτό από την άποψη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της ανάγκης διασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού. Λόγω των περιορισμένων επιπτώσεων και της περιορισμένης διάρκειάς του, το μέτρο δεν αναμένεται να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ούτε να εμποδίσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Περιβαλλοντική και κλιματική πολιτική

Η Ένωση παραμένει σταθερά προσηλωμένη στους στόχους της για το κλίμα και την ενέργεια, όπως αναφέρεται στο ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα (κανονισμός 2021/1119). Οι προσωρινές μειώσεις φόρων που επιτρέπονται δυνάμει αυτής της πράξης δεν θα πρέπει να

οδηγούν σε διαρθρωτική αποδυνάμωση των ενδείξεων των τιμών που ενθαρρύνουν την ενεργειακή απόδοση και τη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ενεργειακή πολιτική

Δεδομένης της κλίμακας της τρέχουσας απότομης αύξησης των τιμών της ενέργειας που προκύπτει από την κατάσταση στη Μέση Ανατολή, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μειώνουν προσωρινά τους συντελεστές ειδικών φόρων κατανάλωσης κάτω από τους ελάχιστους συντελεστές της ΕΕ για προϊόντα που δεν καλύπτονται από την ανωτέρω διάταξη.

Δεδομένης της σύντομης διάρκειάς της και των τρεχουσών έκτακτων περιστάσεων που συνδέονται με τη γεωπολιτική κατάσταση σε συνδυασμό με την εξαιρετικά υψηλή τιμή αγοράς των ενεργειακών προϊόντων, η μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης κάτω από τους ελάχιστους συντελεστές που καθορίζονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ θεωρείται κατάλληλη και αναλογική για την εξισορρόπηση των ειδικών στόχων πολιτικής που απαριθμούνται στο άρθρο 19 της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας, και ιδίως της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ, με την επιτακτική ανάγκη διασφάλισης της οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.

Πολιτική για την εσωτερική αγορά και θεμιτός ανταγωνισμός

Ως αποτέλεσμα της έκτακτης κατάστασης, το παρόν προσωρινό μέτρο δεν είναι πιθανό να επηρεάσει τις ενδοενοσιακές συναλλαγές. Συνολικά, το μέτρο αυτό φαίνεται αποδεκτό από την άποψη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της ανάγκης διασφάλισης θεμιτού ανταγωνισμού. Λόγω των περιορισμένων επιπτώσεων και της περιορισμένης διάρκειάς του, το μέτρο δεν αναμένεται να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό ούτε να εμποδίσει τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Κοινωνική πολιτική

Η παρατηρούμενη και αναμενόμενη αύξηση του κόστους της ενέργειας σε ολόκληρη την Ένωση έχει δυσανάλογο αντίκτυπο στα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος, δεδομένου ότι το ενεργειακό κόστος αποτελεί γενικά μεγαλύτερο μερίδιο του προϋπολογισμού τους⁵. Ως εκ τούτου, οι μειώσεις των ειδικών φόρων κατανάλωσης στα ενεργειακά προϊόντα μπορούν να έχουν θετικό κοινωνικό αντίκτυπο, συμβάλλοντας στη μείωση του ενεργειακού κόστους για τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Ο τομέας της έμμεσης φορολογίας, που καλύπτεται από το άρθρο 113 της ΣΛΕΕ, δεν εμπίπτει καθαυτός στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 3 της ΣΛΕΕ.

⁵ [Οικονομικές και διανεμητικές επιπτώσεις των υψηλότερων τιμών της ενέργειας στα νοικοκυριά στην ΕΕ — Απασχόληση, κοινωνικές υποθέσεις και ένταξη](#)

Ωστόσο, δυνάμει του άρθρου 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ, έχει εκχωρηθεί αποκλειστική αρμοδιότητα στο Συμβούλιο να επιτρέπει, βάσει παράγωγου δικαίου, στα κράτη μέλη να θεσπίζουν περαιτέρω απαλλαγές ή μειώσεις κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν επομένως να υποκαταστήσουν το Συμβούλιο. Κατά συνέπεια, στην παρούσα εκτελεστική απόφαση δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας. Εν πάση περιπτώσει, δεδομένου ότι η παρούσα πράξη δεν αποτελεί σχέδιο νομοθετικής πράξης, δεν θα πρέπει να διαβιβαστεί στα εθνικά κοινοβούλια σύμφωνα με το πρωτόκολλο αριθ. 2 που προσαρτάται στις Συνθήκες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με την αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Οι μειώσεις φόρων δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.

Η άδεια ισχύει για πολύ περιορισμένο χρονικό διάστημα, δηλαδή για 6 μήνες, και χορηγείται σε πλαίσιο ενεργειακής κρίσης.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Ως νομική πράξη προτείνεται εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ προβλέπει μόνο αυτό το είδος μέτρου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Για το μέτρο δεν απαιτείται αξιολόγηση της ισχύουσας νομοθεσίας.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Κροατίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Δεν υπήρξε ανάγκη εξωτερικής εμπειρογνωσίας.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση αφορά τη χορήγηση άδειας σε μεμονωμένο κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και δεν απαιτείται εκτίμηση επιπτώσεων. Σύμφωνα με τους κανόνες για τη βελτίωση της νομοθεσίας, αυτά τα είδη πράξεων δεν υπόκεινται, από τη φύση τους, σε εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Το μέτρο δεν προβλέπει απλούστευση. Προκύπτει από το αίτημα της Κροατίας και αφορά μόνο το εν λόγω κράτος μέλος.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Το μέτρο δεν έχει επίπτωση στα θεμελιώδη δικαιώματα.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το μέτρο δεν συνεπάγεται ούτε οικονομική ούτε διοικητική επιβάρυνση για την Ένωση. Συνεπώς, η πρόταση δεν έχει καμία επίπτωση στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Δεν χρειάζεται σχέδιο εφαρμογής. Η παρούσα πρόταση αφορά άδεια για μείωση φόρου, η οποία χορηγείται για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Ο φορολογικός συντελεστής που θα εφαρμοστεί μπορεί να είναι χαμηλότερος από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που προβλέπονται στην οδηγία για τη φορολογία της ενέργειας. Είναι δυνατή η αξιολόγηση του μέτρου σε περίπτωση πρότασης για παράταση της ισχύος της παρούσας απόφασης.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Για την πρόταση δεν απαιτούνται επεξηγηματικά έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 ορίζει ότι θα επιτραπεί στην Κροατία να εφαρμόσει μειωμένους φορολογικούς συντελεστές στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και στην αμόλυβδη βενζίνη που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων, κάτω από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας.

Το άρθρο 2 ορίζει ότι η αιτούμενη άδεια χορηγείται για 6 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της απόφασης, σύμφωνα με το αίτημα της Κροατίας, εντός του μέγιστου διαστήματος 6 ετών που επιτρέπεται βάσει της οδηγίας.

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία επιτρέπεται στην Κροατία να εφαρμόσει μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και στην αμόλυβδη βενζίνη που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/ΕΚ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας¹, και ιδίως το άρθρο 19,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Κατά τις εβδομάδες που προηγήθηκαν της έκδοσης της παρούσας απόφασης, παρατηρήθηκαν απότομες και διαρκείς αυξήσεις των τιμών χονδρικής και λιανικής των ενεργειακών προϊόντων σε ολόκληρη την Ένωση, οι οποίες προκλήθηκαν από τις γεωπολιτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή και επηρέασαν τις αλυσίδες εφοδιασμού πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου παγκοσμίως. Οι εξελίξεις αυτές είχαν σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στα νοικοκυριά, ιδίως στους ευάλωτους καταναλωτές και στις επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, θέτοντας έτσι σε σοβαρό κίνδυνο την κοινωνική συνοχή, την οικονομική σταθερότητα και την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (2) Στα συμπεράσματά του της 19ης Μαρτίου 2026², το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνώρισε τον έκτακτο χαρακτήρα της κατάστασης της αγοράς ενέργειας και τις μακροοικονομικές επιπτώσεις της. Το Συμβούλιο κάλεσε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεργαστεί στενά με τα κράτη μέλη για τον σχεδιασμό εθνικών προσωρινών και στοχευμένων μέτρων με σκοπό να μετριαστούν οι σημαντικές επιπτώσεις των αυξήσεων των τιμών των καυσίμων λόγω της κρίσης στη Μέση Ανατολή και υπογράμμισε ειδικότερα την ανάγκη για συντονισμένη αντίδραση, δεδομένου ότι η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή έχει άμεσο αντίκτυπο στις τιμές της ενέργειας για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρώπης.
- (3) Οι ειδικοί φόροι κατανάλωσης, όπως καθορίζονται στην οδηγία 2003/96/ΕΚ, προσαυξάνουν το τελικό κόστος των ενεργειακών προϊόντων που διατίθενται εντός της Ένωσης. Η μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης κάτω από τους ελάχιστους συντελεστές μπορεί να μετριάσει ορισμένες από τις αυξήσεις του ενεργειακού κόστους που αντιμετωπίζουν επί του παρόντος τα κράτη μέλη,

¹ EE L 283 της 31.10.2003, σ. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj>.

² www.consilium.europa.eu/media/kofc4ukf/el-20260319-european-council-conclusions.pdf

- (4) Οι δυνατότητες ευελιξίας που προβλέπονται στην οδηγία 2003/96/EK επιτρέπουν στα κράτη μέλη, εντός καθορισμένων ορίων, να μειώνουν τη φορολογική επιβάρυνση συγκεκριμένων ενεργειακών προϊόντων με στοχευμένο και προσωρινό τρόπο. Λόγω του έκτακτου και επείγοντος χαρακτήρα της τρέχουσας κατάστασης, είναι αναγκαίο να προβλεφθούν ειδικές, χρονικά περιορισμένες δυνατότητες ευελιξίας που αποσκοπούν ρητά στην ελάφρυνση των επιπτώσεων των κλυδωνισμών στις τιμές της ενέργειας.
- (5) Οι προσωρινές μειώσεις της φορολογίας στοχευμένων ενεργειακών προϊόντων μπορούν να προσφέρουν ταχεία ανακούφιση στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις μειώνοντας άμεσα τις τιμές τελικού χρήστη. Στην παρούσα κατάσταση, οι εν λόγω έκτακτες μειώσεις αποτελούν κατάλληλο και αναγκαίο μέσο για την αντιμετώπιση της σοβαρής διαταραχής της οικονομίας που προκύπτει από τους κλυδωνισμούς στις τιμές της ενέργειας.
- (6) Με επιστολή της 2ας Απριλίου 2026, οι κροατικές αρχές ζήτησαν την άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 19 της οδηγίας 2003/96/EK, να εφαρμόσουν μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και στην αμόλυβδη βενζίνη που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων, οι οποίοι είναι χαμηλότεροι από τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας που ισχύουν για τα καύσιμα κινητήρων που αναφέρονται στο άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας κατά 0,2195 EUR ανά λίτρο για την αμόλυβδη βενζίνη και κατά 0,225 EUR ανά λίτρο για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης. Η άδεια ζητήθηκε για διάστημα 6 μηνών.
- (7) Σύμφωνα με τις κροατικές αρχές, η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ειδικού φόρου κατανάλωσης αποσκοπεί στον μετριασμό των επιπτώσεων των υψηλών τιμών λιανικής πώλησης της βενζίνης και του πετρελαίου εσωτερικής καύσης που προκύπτουν από τη γεωπολιτική κατάσταση και πλήττουν άμεσα τόσο τα νοικοκυριά όσο και τις επιχειρήσεις.
- (8) Η αιτούμενη άδεια εξετάστηκε από την Επιτροπή και κρίθηκε απίθανο να παρεμποδίσει την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Δεδομένης της σύντομης διάρκειάς της και των έκτακτων περιστάσεων που συνδέονται με τη γεωπολιτική κατάσταση σε συνδυασμό με την εξαιρετικά υψηλή τιμή του πετρελαίου στην αγορά, η αιτούμενη παρέκκλιση κρίθηκε κατάλληλη και αναλογική, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να επιτευχθεί εξισορρόπηση μεταξύ των ειδικών στόχων πολιτικής που απαριθμούνται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/96/EK, και ιδίως της περιβαλλοντικής πολιτικής της Ένωσης, και της επιτακτικής ανάγκης να διασφαλιστεί η οικονομική προσιτότητα της ενέργειας για τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.
- (9) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιτραπεί στην Κροατία να εφαρμόσει προσωρινά μειωμένους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης κάτω από τα ελάχιστα επίπεδα της Ένωσης στην αμόλυβδη βενζίνη και στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων.
- (10) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 2 της οδηγίας 2003/96/EK, κάθε άδεια που χορηγείται δυνάμει της εν λόγω διάταξης πρέπει να υπόκειται σε αυστηρό χρονικό περιορισμό. Ωστόσο, για να μην υπονομευθούν οι μελλοντικές εξελίξεις του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, είναι σκόπιμο να προβλεφθεί ότι, σε περίπτωση που το Συμβούλιο, ενεργώντας βάσει του άρθρου 113 ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής διάταξης της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσπίσει νέα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2003/96/EK, για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και την αμόλυβδη βενζίνη που

χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων με τα οποία η παρούσα άδεια δεν θα συνάδει, η παρούσα άδεια θα πρέπει να παύσει να ισχύει.

- (11) Ταυτόχρονα, οι μη στοχευμένες φορολογικές μειώσεις συνεπάγονται σημαντικό δημοσιονομικό κόστος και τείνουν να αυξάνουν τη ζήτηση ορυκτών καυσίμων, επιδεινώνοντας έτσι την ανισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Ως εκ τούτου, το μέτρο θα πρέπει να παραμείνει αυστηρά περιορισμένο χρονικά.
- (12) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την εφαρμογή των ενωσιακών κανόνων σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Επιτρέπεται στην Κροατία να εφαρμόσει μείωση έως 0,2195 EUR ανά λίτρο για την αμόλυβδη βενζίνη που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων και έως 0,225 EUR ανά λίτρο για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων, κάτω από τους ελάχιστους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης που αναφέρονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2003/96/EK.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται για [6 μήνες μετά την ημέρα της κοινοποίησης].

Ωστόσο, σε περίπτωση που το Συμβούλιο, αποφασίζοντας βάσει του άρθρου 113 ή οποιασδήποτε άλλης σχετικής διάταξης της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τροποποιήσει τα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2003/96/EK, για το πετρέλαιο εσωτερικής καύσης και την αμόλυβδη βενζίνη που χρησιμοποιούνται ως καύσιμα κινητήρων με τα οποία δεν είναι συμβατή η άδεια που χορηγείται με το άρθρο 1 της παρούσας απόφασης, η παρούσα απόφαση παύει να εφαρμόζεται την ημέρα κατά την οποία τίθενται σε εφαρμογή τα εν λόγω τροποποιημένα ελάχιστα επίπεδα φορολογίας.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από την ημερομηνία της κοινοποίησής της.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Κροατίας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος